

Verslag Politiek Wijkcafé

Onder grote aanwezigheid van de media organiseert ProDemos samen met de Bibliotheek Schilderswijk op 7 november het Politiek Wijkcafé met minister-president Mark Rutte. In een volle zaal en onder grote belangstelling van diverse media stellen zij aan de hand van verschillende thema's hun vragen.

In gesprek met elkaar

De laatste jaren hebben bibliotheken het erg moeilijk gehad om mensen te trekken en daarom hebben zij zich opnieuw uit moeten vinden. Zo ook de Bibliotheek Schilderswijk, de locatie van deze avond. In 2015 heropende de Bibliotheek met een nieuwe insteek: de participatiebibliotheek. De nadruk ligt hier op het luisteren naar de vragen van de burgers uit de wijk en het faciliteren van debat en ontmoeting. Directeur van de Bibliotheek Den Haag, Paul Broekhoff, wijst op het succes van deze aanpak. "We hebben enorme aantallen bezoekers, de bibliotheek is drukst bezochte plek in Den Haag na de Bijenkorf." De bibliotheek is een plek waar mensen bijeenkomen en waar zij zich kunnen ontwikkelen. Het gesprek met de minister-president sluit daar mooi bij aan.

De moderator van de avond, Funda Müjde, benadrukt dat deze avond een gespreksavond is, geen debat. Het gaat erom dat burgers en de minister-president met elkaar in gesprek gaan. Ook mogen er persoonlijke vragen gesteld worden aan de premier. "Van mens tot mens, van persoon tot persoon," aldus Müjde. Na een aantal stand-up vragen om elkaar beter te leren kennen, gaat de avond echt van start. Aan de hand van drie thema's stelt het publiek vragen. Elk thema wordt ingeleid door een inwoner van de Schilderswijk met een startvraag over dat specifieke onderwerp.

Thema 1: Dagelijks leven in de Schilderswijk

Nieuwe hoodie

De Schilderswijk is een wijk met veel diversiteit. Er is veel negatieve aandacht voor de problemen in de wijk, maar er zijn ook veel mooie initiatieven. Eén daarvan is het project 'Schilderswijkse bloemetjes,' van kunstenaars Rozemarijn Lucassen, waarbij zij met buurtbewoners in gesprek gaat over het leven in de Schilderswijk. Bij hun verhalen verzamelt zij bloemen, in alle soorten en maten, waarvan ze patronen maakt om zo de goede en mooie dingen van de wijk te laten zien. Speciaal voor deze avond heeft zij een speciale rode hoodie met bloemetjespatroon voor Rutte gemaakt. "Wie Lubach heeft gezien weet dat ik altijd een grijze hoodie en een blauwe jas aan heb, dat is hiermee opgelost," lacht Rutte.

Niet afdwingen

De eerste vraag van de avond komt van Bilal, een scholier uit de wijk. Bilal vertelt dat hij op de basisschool met kinderen uit veel verschillende culturen in de klas zat, maar dat hij pas op de middelbare school in contact kwam met kinderen zónder migratieachtergrond. Bilal wil weten wat de minister-president eraan doet om ervoor te zorgen dat kinderen met en zonder een migratieachtergrond met elkaar in contact komen.

Respect voor jongere generatie

"Dat is lastig," zegt Rutte, want we hebben hier in Nederland de vrijheid om te kiezen naar welke school ouders hun kinderen sturen. "Je kunt dat niet vanuit de overheid afdwingen, dat kunnen alleen jij en ik als burgers doen." Rutte voegt daaraan toe dat hij heel positief is over de Schilderswijk. "De wijk is sterk verbeterd in de afgelopen tien jaar." Ook heeft Rutte veel respect voor de jongere generatie nu, de mensen tussen de 15 en 25 jaar oud. Zij zijn erg betrokken en doen veel goeds voor de wijk, aldus de premier.

Bruggenbouwer

Als het zo goed gaat in de wijk, vraagt een aanwezige zich af, waarom wordt de wijk dan nog steeds zo negatief afgeschilderd in de media en politiek? Rutte antwoordt daarop dat we die positieve verhalen als burgers zelf moeten vertellen en benadrukken. Rutte voegt daaraan toe, dat hij na de rellen in 2015 (naar aanleiding van de dood van Mitch Henriquez, die overleed aan de gevolgen van een politieaanhouding) een enorme omslag heeft gezien. Zoveel positieve krachten kwamen naar voren om de wijk beter te maken, "en heel veel van die energie voel je nog steeds terug."

De laatste vraag van dit thema gaat over de rol van Rutte als bruggenbouwer. Hoe ziet hij zichzelf als premier van alle Nederlanders? Daarover kon de minister-president kort zijn: “Door heel duidelijk te zijn over hoe ik vind dat we in het land met elkaar moeten omgaan.” Iedereen die hier legaal verblijft heeft het recht om alles te bereiken en een eerlijke kans krijgt om aan de start te verschijnen, aldus Rutte, ongeacht je achtergrond. Maar daar staat wel tegenover dat je je aan een aantal basale waarden moet houden die in de Nederlandse samenleving gelden. Door dit uit te dragen hoopt Rutte een bruggenbouwer te zijn naar alle Nederlanders.

Thema 2: Kansen voor jongeren

Met 2-0 achter

Een ander cruciaal probleem in de wijk is de kansen voor jongeren. Younes vertelt dat je op de arbeidsmarkt met 1-0 achterstaat als je bent geboren in de Schilderswijk, en “als je een bepaalde achtergrond hebt 2-0. Dat is geen slachtofferrol maar wel de werkelijkheid.” Hij wil weten wat Rutte specifiek gaat doen voor jongeren uit de Schilderswijk die hun kansen op een baan zien afnemen vanwege discriminatie op de arbeidsmarkt. Daarop antwoordt Rutte dat de overheid daar weinig aan kan doen, hoe naar dat ook is om te moeten zeggen.

“We hebben wetten die discriminatie verbieden,” zegt Rutte, “maar het vaststellen of er sprake is van discriminatie is lastig.” Daarom, geeft de premier toe, is het het moeilijk is om discriminatie op de arbeidsmarkt aan te pakken. De politiek kan echter wel zorgen voor veel banen. “Het kan nog steeds gebeuren dat jij tegen een of andere lul aanloopt”, voegt de premier toe. “Maar dat wil niet zeggen dat de samenleving je niet moet.” De minister-president wil de jongeren ook meegeven dat ze niet moeten opgeven als ze ergens worden afgewezen. “Dit is een land waar je uiteindelijk alles kan bereiken. Zet door als dit je overkomt.”

Rolmodellen en persoonlijke problemen

Een ander aspect voor de kansen van jongeren is het hebben van rolmodellen. Op de vraag of de premier zelf rolmodellen heeft, antwoordt hij dat je nooit een kopie van iemand kunt zijn, maar dat je je zeker kunt laten inspireren. Rutte noemt zijn ouders als inspiratiebron. Zij leerden dat iedereen even belangrijk is en dat je respect moet hebben voor ieders bijdrage: “Je kijkt niet neer op de vuilnisman en je kijkt niet op tegen de professor.”

Persoonlijk

Het gesprek is persoonlijk, waarbij sommige aanwezigen vertellen over de problemen waar zij zelf mee worstelen. Ook zijn er persoonlijke vragen voor de premier zelf, bijvoorbeeld hoeveel spaargeld hij op zijn bankrekening heeft staan. “Niet genoeg,” grapt de premier. Die laat hij even aan zich voorbijgaan, net als vragen over problemen op gemeentelijk niveau, zoals het afsluiten bepaalde straten van de Schilderswijk of problemen met vocht en schimmel in huizen in de buurt. Daar gaat de premier namelijk niet over, geeft hij aan, daar is de lokale politiek voor. Gelukkig zijn er ook raadsleden uit Den Haag in de zaal die direct aangeven te willen helpen.

Thema 3: Inspirerend leiderschap

Boze brieven naar de krant

Het laatste thema van de avond is inspirerend leiderschap. Een mooie vraag uit het publiek is hoe Rutte er zelf voor zorgt dat hij zijn baan goed doet maar niet teveel stress heeft. Rutte geeft aan dat zijn baan hem veel energie geeft. “Als ik dit werk niet zou hebben, zou ik boze brieven naar de krant sturen. Ik heb over alles een mening.” Maar daarbij is het ook belangrijk om genoeg te slapen, te sporten en met vrienden om te gaan. Het is belangrijk dat je een goede balans hebt tussen werk en ontspanning.

Zwarte Piet

Ook wordt Rutte gevraagd om zijn rol als minister-president kritisch te evalueren, naar aanleiding van de Zwarte Piet-discussie. Enkele jaren geleden zei hij dat Zwarte Piet zwart is en dat Rutte daar zelf niks aan kan doen. Had de minister-president daar achteraf anders op moeten reageren, als leider van het land? En hoe zit het met de verantwoordelijkheid die Rutte moet nemen voor de uitspraken van andere ministers uit zijn kabinet? Rutte vindt dat als een uitspraak verkeerd wordt opgevat door iemand anders, je zelf moet nadenken hoe je het dan wel zo uitlegt, dat anderen wel begrijpen wat je bedoelt. In het publiek geven aanwezigen terug dat de minister-president en andere politici wel bepalend zijn in het gesprek dat de maatschappij voert.

Samen werken aan de Schilderswijk

Uit deze avond wordt duidelijk dat er veel welwillendheid en positieve energie is om de Schilderswijk nog meer te verbeteren. Dat blijkt ook uit alle cadeaus die Rutte deze avond krijgt, de vele foto's selfies die worden genomen en het gedicht, waarmee de avond mee wordt afgesloten. De meeste aanwezigen geven tijdens de stand-up vragen van moderator Mújde aan prettig te wonen in de Schilderswijk, niet weg te willen en fijn contact te hebben met hun burens. Er zijn zeker kritiekpunten op het beleid van de premier en zijn kabinet, maar in de Schilderswijk lopen allerlei mooie initiatieven en heerst er saamenhorigheid en optimisme.

Zoals iemand uit het publiek aangeeft: “Wanneer premiers, presidenten en ministers in een land met hun burgers zouden praten, ben ik er zeker van dat heel veel rampen in de wereld niet waren gebeurd.”

Directeur van ProDemos Eddy Habben Jansen sluit zich hierbij aan en heeft een suggestie voor Rutte. “Vertel aan uw collega's in het kabinet dat dit soort ontmoetingen in Nederland niet vaak genoeg plaats kunnen vinden. Deze gesprekken maken Nederland mooier en beter.”